

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Commentaria In Regvlas Cancellariæ Apostolicæ: Sive In
Glossemata Alphonsi Sotto, Glossatoris nuncupati**

**Chokier, Jean de
Coloniae Agrippinae, 1674**

Reg. XLIII. de Commendis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62377](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62377)

Argumenta in Reg. XLI. INNOCENTII VIII.
qua est XLIII. PAULI V.

- 1. Incongruum est beneficium regulare dare clerico in commendam.
- 2. Talis praesumitur responsio qualis fuit petitio.
- 3. In provisionibus commendarum, debet adesse signatura fiat ut petitur de commendam; alioquin non subsistit limita ut ibi.
- 4. Secunda iussio habetur pro certa scientia & pro proprio motu.
- 5. Papa si provideat proprio motu, censetur derogare huic regulae.
- 6. Camera expediret ejusmodi litteras secus Cancellaria.
- 7. Alius quam Papa beneficia regularia seculari commedare non potest.
- 8. Episcopus, nec etiam Imperator, vigore facultatis illi datae de conferendis ben. secularib. & regularibus conferre potest regularia secularibus vel e contra, quod limita ut ibi.
- 9. Dispositio concilii Trident. de conferendis benef. regularibus personis secularibus.
- Decretum Congregat. Card. interp. Concilij.
- 10. Quid juris si provifus contra formam hujus Reg. spoliatur?
- 11. Concilium Trident. expresse disponit non esse conferenda benef. regularia aliis quam regularibus professis.
- 12. Papa commendans ad vitam moriente commendatario remanet beneficium affectum.
- 13. Ordinar. an provideat de Comen.

Regula XLI. INNOCENTII VIII.
qua est XLIII. PAULI V.

DE COMMENDIS.

Item voluit quod nulli seculari de regulari, nec religioso de seculari, beneficiis, de commenda detur, nisi in signatura super petitione Commendae hujusmodi, de Commenda ipsa mentio fiat.

GLOSSEMA ALPHONSI.

Si Regula dicit quod Cancellaria non debet dare commendam alicuius beneficii religiosorum clerico seculari, nec beneficii secularis religioso, etiam si ostendatur supplicatio sig-

Ecc 2

tio signata per Papam, nisi in signatura fiat mentio de commenda, hoc dicit.

Et est aqua ista regula: quia incongruum est quod beneficium Regulari detur in commendam clerico, nec contra, arg. c. Deus qui. de vita & honest. cler. & cap. innovamus xvi. q. 1. tamen ratio dubitandi fuit, quia ex quo in corpore supplicationis petebatur, & signatura fuit indistincta, quod debeat venire illud quod petebatur: quibus presumitur esse responsio, quales fuit petitis, text. cum glo. in c. inter dilectos in fide instr. ergo si petebatur monasterium in commendam, & Papa dicat, fiat ut petitis, videbatur venire: tamen Papa ligat sibi manus hic, quod non veniat, nisi dicta signatura fiat ut petitur de commenda, & pro primo, faciat decisio. Rot. lvi. quare incipit. Item si petatur quod causa commissa & lxxvi. que incipit. Item si petatur committi hanc causam. Tamen intelligo Regulam quo ad Cancellariam, sed Camera bene expediret per predicta. Item intelligo hoc verum, nisi in clausula infra supplicationem positus iterum petatur; quia si Papa etiam in illa fiat, ut supra, illa secunda insio habetur pro certa scientia, & pro motu proprio, nec damnosa & ibi not. Bald. Cod. de precib. Imperator. off. & si Papa crederet ex certa scientia, & ex hoc constaret, videretur derogare huic Regule comment. leg. quidam consulebat ff. de regul. juncta clement. r. ut lite pendente in fin. & ideo Cancellaria deberet expedire, sed dubito an hoc tempore faceret, nisi cautela est quod yadas ad Camera si habeat talem signaturam contra hanc Regulam hoc pro nunc. Regula autem ista non debet esse de dandis: sed bene credo quod Camera transiret per iura supradicta.

COMMENTARIA IO. à CHOKIER.

Applicatio signata per Papam) Nec enim alius præter ipsum potest sic commendare, c. cum singula de prob. in c. Ant. Faber lib. 1. de finit. Foros. int. 2. de finit. 9. Nisi illam potestatem alteri delegaverit, ut plerumque Cardinalibus indulgere solet, & legatis à latere; alias non, Faber d. loco unde prohibetur Episcopo commendare regularia secularibus, & secularia regularibus Rebus in praxi tit. de devolut. nu. 83. Sic nec Imperator vigore facultatis illi data: conferendi beneficia secularia & regularia, poterit conferre regularia secularibus, vel è contra, sed conferre habebit secularia secularibus, & regularia Regularibus Achil. de Grassis decis. 9. de res. spol. quod notà ad ulteriorem explicationem eorum: que nuper scripsi ad preces primarias Cæsar. Sectio. 2. verbo Secularibus posset tamen Imperator in ejsmodi eventu, vel Episcopus, in defectum clericorum Regularium, vel è contra, conferre regularia secularibus, & secularia regularibus

regularibus: quia tunc necessitas non habet legem text. Inter c. quatuor §. sed si
 seculares de Relig. domi. Hoteda de Incomp. ben. 2. p. c. 9. num. 15. Gonzales ad Regul. 8.
 Camillarise glo. 2. m. 43. Si tamen &c. Denique possent conferri ab Ordinariis
 collatoribus clericis secularibus, qui habitum illius religionis ubi cōsistit be-
 neficium suscipere, & professionem admittere promiserint, ut statuit Con-
 cil. Trid. inc. 10. sess. 14. de reform. ibi: Regularia beneficia in titulum regularibus
 professis provideri consuevit. Circa quod decretum S. Congregatio Illust. Cardi-
 nalium Interpretum dedit hanc declarationem 12. Decembr. 1785. Præter Pa-
 pami Ordinarii Collatores possunt conferre Regularia beneficia in titulum
 Regularibus professis provideri consuevit, etiam secularibus, qui illius Ordini-
 nis habitum omnino suscipere, & professionem emittere teneantur: quia hoc
 capit loquitur generaliter, & intelligit de Ordinariis: nam quando vult intel-
 ligere de Papa, illum nominat, Et de habitu illud est ita strictè observatum ut
 etiam cum Papa providet, adjiciatur clausula sequens: Et cum decreto quod
 infra sex menses à data præsentium computandos habitum suscipere, & statim
 anno probati Oais elapso professionem Regularum antedictarū emittere omni-
 nino teneatur, alioqui præsens gratia nulla sit eo ipso.

Interea dverte si Regularis habuit beneficium seculare à Papa aut Episco-
 po, vel Imperatore, & spoliatur, licet sit inhabilis respectu tituli, competet
 tamen illi possessorium, & consequenter facit fructus suos: quia potuit esse
 dispensatus vel præscribere, non quidem titulum, quia titulus beneficiæ
 non acquiritur præscriptione c. 1. de Reg. jur. in 6. sed ipsa beneficiæ natura, faci-
 endo de seclari monasticum, & contra Ita Tely. in c. in nostram. 44. de rescript.
 cui adde Achill. de Grassis d. dec. 8. d. tit. ubi ait 40. annos præscribi mutationem status.

Incongruum est) Idem Concil. Trid. d. Sess. 14. c. 10. expressè statuit ne be-
 neficia regularia in titulum Regularibus professis provideri consuevit, non a-
 liis quam religiosis illius ordinis conferantur: quod & repetitur in Sess. 25. c.
 21. Quod adè observatur in Gallia ut religioso S. Laurentii, Ordinis S. Be-
 nedicti, convolanti ad Monasterium S. Jacobi ejusdè ordinis, non possit pro-
 videri de beneficio regulari dependente à dicto monasterio S. Jacobi, etiam
 si in illo actu habitet arg. l. est verum C. de Incol. lib. 10. §. l. Cum neque eod. tit. l. Li-
 bertus §. sola ff. ad municip. Paponius in arrestis Curie Parisien. tit. lib. 2. tit. 4. arre-
 st. 7. Si tamen Papa commendet ad vitam ejusmodi beneficia, & commenda-
 tarius moriatur, talia beneficia remanent affecta per illam commendam post-
 quam Papa apposuit manus in illa, adè quod nullus inferior pro ea vice posset
 illa conferre, seu de illo se intromittere, Rebuff. in praxi in forma signatura simpl.
 provisionis verbo affectum. Hodie tamen de stylo Curie, quod nota, Ordinarius
 potest providere de beneficio quod fuerat commendatum per Papam cessante

Ecc 3

Commenda

Commenda, etiam si ante Commendam esset reservatum non obstante affectatione, dummodo tamen hoc beneficium ex sui natura non esset alteri reservatum. In Ecclesiis vero parochialibus, papa non vult hodie admitti Regulari obstante Concilio Lateranensi *cap. Monachi de Statu Monacho*. Tameñ S. Congregatio Ill. Card. Interpretum Concilii declaraverit ex necessitate videlicet ob penuriam Sacerdotum & cum Sanctiss. dispensatione & ad tempus, quous scilicet Episcopus provideret de clerico seculari, Regulares nonnunquam admitti ad parochiales, ut notat Nicol. Garcia in *tract. de ben. p. 7. c. 10. num. 2. et seqq.* Denique adverte quod per Concordata Germania Regularia beneficia sub expectativis gratis non cadunt, ut constat ex Concordatis, ibi *Ipseque Regularia*. plura de beneficiis secularibus & regularibus ad nauseam licet videtur, apud Nicol. Garcia in *tract. de ben. part. 7. c. 10. per tot.*

*Argumenta in Reg. XLII. Innocentii VIII.
qua est XLIV PAULI V.*

1. Dispositum in prima dispositione videtur repetitum cum ejusdem clausulis & substantiis in reformatione. 2. papa reformando bullam non intendit cuiquam afferre praesudiciu. 3. Regula cui inest verbum Annullans non est danda.	4. Haec Regula est de dandis. 5. Secunda supplicatio signata per cessum expedietur juxta primam reformationem, quae signata est motu proprio. 6. papa non cõsetur alicui afferre praesudicium cum clausula Motus proprii, vel non obstantibus &c.

*Regula XLII. Innocentij VIII.
qua est XLI. Pauli V.*

DE REFORMATIONIBVS.

Item quod super quibuscumque reformationibus signatis super impetrationibus quorumcumque beneficiorum vacantium, vel certo modo vacaturorum, in quibus peritur quod littere sub prima data expediri possint, si ex hujusmodi expeditione sub tali data cuquam